

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 11Csp/20/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7718200888
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Petričko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2021:7718200888.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudcom JUDr. Danielom Petričkom, PhD. v právnej veci žalobcu O. K., nar. XX.X.XXXX, bytom A., A. XXXX/X, právne zastúpený JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom so sídlom kancelárie Košice, Pri jazdiarni 1, proti žalovanej PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., advokát so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a vydanie bezdôvodného obohatenia 1.997,08 € s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 139,49 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 139,49 € od 29.2.2018 do zaplataenia v lehote do 3 (troch) dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania vo výške 37,26% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 12.02.2018 domáhal určenia, že zmluvné podmienky v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 4.10.2012 uvedené v bode 8, ods. 8.1. a 8.4. sú neprijateľným zmluvnými podmienkami. Zároveň sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného a to vo výške 1.997,08 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.997,08 Eur odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému do zaplataenia.

2. Prvoinštančný súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 11Csp/20/2018 - 134 zo dňa 24.10.2018 tak, že :

I. U r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 04.10.2012 uvedená v bode 8. ods. 8.1. v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 € a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 € v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú

výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 04.10.2012 uvedená v bode 8., ods. 8.4. v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Žalovaná j e p o v i n n á vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.997,08 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.997,08 € odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, t.j. 29.2.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalovaná j e p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania v pomere 100%.

3. Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd vo veci rozhodol uznesením 6Co/144/2019-223 zo dňa 20.7.2020 tak, že :

Z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 24.10.2018 č. k. 11Csp/20/2018-134 v napadnutom vyhovujúcom výroku III. a vo výroku IV. o nároku na náhradu trov konania a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

4. Súd vo veci určil termín pojednávania na 4.5.2021, ktorého sa zúčastnil iba právny zástupca žalobcu. Žalovaný nevyužil svoje právo a pojednávania sa nezúčastnil.

5. Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

6. Podľa ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

7. Podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

8. Podľa ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

9. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

10. Podľa § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

11. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

12. Predmetom tejto veci po vrátení druhostupňovým súdom bolo rozhodnutie uplatnenom nároku na bezdôvodné obohatenie z pohľadu žalovanou uplatnenej námietky premlčania. Odvolací súd sa v zrušujúcom uznesení nestotožnil s právnym názorom prvoinštančného súdu ohľadne posudzovania premlčania z hľadiska objektívne a subjektívnej lehoty. Týmto vyjadreným právnym názorom je provinštančný súd viazaný.

13. V uvedenom prípade sa teda po vrátení veci bolo potrebné vysporiadať s tým, či sa na uvedené konanie vzťahuje objektívna alebo subjektívna lehota a zároveň určiť moment začiatku plynutia premlčacej doby.

14. V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia zákon ustanovuje dvojročnú subjektívnu a trojročnú, resp. desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. Ich vzájomný vzťah je taký, že pokiaľ skončí plynutie jednej z nich a dôjde k vznieseniu námietky premlčania, premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Objektívna premlčacia doba začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, a to bez ohľadu na to, či oprávnený o ňom vedel alebo nie. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Keďže oprávnený sa o bezdôvodnom obohatení nemôže dozvedieť skôr, ako vzniklo, ani subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t. j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie.

15. V desaťročnej premlčacej dobe sa v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bolo bezdôvodné obohatenie získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, keď povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil, nakoľko zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. Občiansky zákonník napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie je založené na dvoch zložkách, a to vedomostnej a vôľovej zložke. Pri úmyselnom zavinení je zastúpená tak vedomostná, ako aj vôľová zložka. Pri nedbanlivosti je daná len vedomostná zložka.

16. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačí teda, keď povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Ak nie sú splnené podmienky na 10-ročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil, nakoľko zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. Občiansky zákonník napriek tomu, že vymedzuje vo svojich ustanoveniach úmyselné bezdôvodné obohatenie, podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia, obsiahnutej v trestnom práve. Zavinenie podľa § 15 Trestného zákona je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O priamy úmysel pri bezdôvodnom obohatení podľa Občianskeho zákonníka ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne, že ho získať chcel (prítomnosť vedomostnej i vôľovej zložky). O nepriamy úmysel ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzročený.

17. V uvedenom prípade nebolo žalobcom preukázané, aby žalovaný už pri plnení zo zmluvy mal vedomosť o tom, že prijíma plnenie z neplatného právneho dôvodu. Uvedený názor vyslovil aj odvolací Krajský súd v Košiciach. Samotná vôľová zložka žalovaného používajúc analógiu Trestného práva hmotného nebola preukázaná. Teda úvaha o tom, že žalovaný mal reálnu vedomosť o prijímaní bezdôvodného obohatenia nebola žiadnym spôsobom preukázaná. Nemožno sa prikloniť k názoru žalobcu, že žalovaná v pozícii poskytovateľa finančných prostriedkov úmyselne uzatvárala zmluvy, o ktorých vopred vedela, že budú neplatné a teda následne o prijatých plneniach vedela, že sú plnenia z neplatného právneho úkonu. Aplikujúc ustanovenia trestného práva hmotného teda nemožno žalovanému pričítať úmysel, skôr iba nedbanlivosť.

18. Súd je teda toho názoru, že v uvedenom prípade je potrebné aplikovať dvojročnú premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť uhradením každej jednej splátky. Rozpis splátok sa v spise nachádza na č. I. 14-15. Z uvedeného vyplýva, že iba posledná splátka zo dňa 9.3.2016 vo výške 139,49 Eur nie je premlčaná. Predposledná splátka uhradená 11.2.2016 už je premlčaná, nakoľko premlčacia doba začala v prípade tejto úhrady plynúť deň nasledujúci po dni úhrady, t. j. 12.2.2016 a dvojročná premlčacia doba skončila 12.2.2018. Žaloba bola podaná na súd 13.2.2018. Súd teda priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 139,49 Eur titulom bezdôvodného obohatenia iba za poslednú splátku.

19. Na základe vyššie uvedeného, súd priznal žalobcovi bezdôvodné obohatenie iba vo výške 139,49 Eur z dôvodu, že zvyšné úhrady sú premlčané.

20. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

21. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Nakoľko žalovaná bola v omeškaní s platením dlžnej sumy, vznikol žalobcovi v zmysle ust. § 517 Občianskeho zákonníka nárok na úroky z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. V čase omeškania dlžníka s plnením dlhu, t.j. 29.2.2018 (od doručenia žaloby 28.2.2018 na č. I. 28), bola výška úroku z omeškania v zmysle vyššie citovaného nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. v sadzbe Európskej centrálnej banky 0,00% + 5 percentuálnych bodov podľa citovaného nariadenia vlády, teda výška úroku z omeškania predstavuje 5,00%.

24. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

25. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

26. Podľa ust. § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Podľa ust. § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Podľa ust. § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

29. Podľa ust. § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

30. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 396 ods. a CSP a § 262 ods. 1 CSP s tým, že priznal žalobcovi náhradu trov prvoinštančného konania (§ 255 ods. 1, 2 CSP) a odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP) v rozsahu 37,26%, nakoľko mal žalobca v konaní čiastočný úspech. Žalobca sa v žalobe domáhal troch nárokov. Súd teda pri rozhodovaní o trovách tieto 3 nároky posudzoval rovnako, teda každý z týchto nárokov mal percentuálnu hodnotu 33,33%. V prípade určenia nepriateľných zmluvných podmienok bol žalobca úspešný. V poslednom nároku na plnenie bezdôvodného obohatenia bol žalobca úspešný iba čiastočne. Pôvodne si žalobca nárokoval sumu vo výške 1.997,08 Eur. Súd mu priznal sumu 139,49 Eur, čo v prepočte tejto sumy je úspech 6,98 %. Z hľadiska výpočtu z podielu úspechu z 33,33% je úspech 2,30%. V globálnom hľadisku bol teda žalobca úspešný v 2 výrokoch úplne, teda úspech 66,66% a v poslednom iba v pomere 2,30% z. Percentuálny úspech žalobcu predstavuje 68,96% (33,% za prvý výrok, 33,33% za druhý výrok a 2,30% za tretí výrok). Výsledný úspech žalobcu teda predstavuje 37,26%. Následne o výške náhrady trov konania v jej peňažnom vyjadrení bude rozhodnuté po právoplatnosti predmetného rozhodnutia samostatným uznesením vyšším súdnym úradníkom (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Michalovce v 3 exemplároch /§362 ods. 1 CSP/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) v zmysle ust. § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť, podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /365 ods. 3 CSP/. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /364 CSP/.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.